

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Harcra készen.

A pénzzel és hatalmi erőszakkal összeverbuvált mameluk tábor egészen otthonosan érzi már magát a minden földi jót kívánó hatalomnak hűs árnyékában és mámorában azt hiszi, hogy most már szabadon garázdálkodhatik. Hogy a petíciók száma máris hatvankettőre rug — élénken demonstrálva az eszközöket, amelyeket a munkapárt a választásoknál használt — egyáltalában nem bántja őket.

Azzal, hogy ugysis az történik, vagy legalább is annak kell történnie, amit a többség akar, a tanácskozás színhelyét egyszerűen áthelyezték az országházból a Lloyd-klubba. Szombaton délután már ott tartotta meg alakuló ülését a felirati bizottság, amelynek ellenzéki tagjait természetesen meg sem hívták, s csak úgy maguk között intézték el, hogy Perczel Dezső, a minden oldalról rehabilitált zseb-kendő-lovag, legyen az elnök és Láng Lajos az előadó. Perczel már intézkedett is, hogy a bizottság — most már az ellenzéki tagok bevonásával — kedden délelőtt a Házban is tartson ülést, amelyen már a kész felirati javaslatot fogják elfogadni.

A felirati javaslatot valószínűleg szerdán formális ülésben fogja Láng Lajos a képviselőház elé terjeszteni, amely azután pénteken megkezdődik a felirati vitát. Csütörtökön este az ellenzéki pártok értekezleteket tartanak, amelyeken egyrészt megállapítják a maguk külön felirati javaslatait, másrészt megállapítják azokat a kereteket is, amelyben a felirati vitát tartani igyekeznek.

A függetlenségi pártok és a néppárt is a felirat tárgyalása során igen erélyes támadást fognak intézni a kormány és a többség ellen, részletesen foglalkozva azokkal a hallatlan visszaélésekkel, amelyek segítségével az ország közvéleményét tudták hamisítani.

A kormány környezetéből eredő hírek szerint a felirati vitát csak néhány napig fogja a kormány meghallgatni, mert az a terve, hogy a jövő hét elején a felirat tárgyalását megszakítva az indemnitási javaslatot tüzeti napirendre, amelyet ma délután vesz tárgyalás alá a pénzügyi bizottság. Az ellenzék álláspontját és harci tervét ez a taktika nem zavarja, mert az indemnitás megszavazása szintén bizalmi kérdés lévén, azt amit a felirati vita során akarnak elmondani, az indemnitás tárgyalásakor is elmondhatják.

A függetlenségi és 48-as párt ezekben a tárgyalásokban a fősúlyt az általános, egyenlő és titkos választói jog megvalósítására fogja fektetni, úgy amint azt legutóbbi pártértekezletén elhatározta. A népjogok kiterjesztésének ellenségei természetesen mindentekövetnek, hogy ezt az erőteljes akciót gyöngítsék s ezért most azt hiesztelik, a kormány szócsöveit is felhasználva, hogy a párt egy része nem helyesli ezt az állásfoglalást s hogy miatta többen kilépnek a pártból. Ezekből a hiesztelésekből egyetlen szó sem igaz. A függetlenségi és 48-as párt mindig hirdette a népjogok legdemokratikusabb kiterjesztésének szükségességét, most pedig egyenesen erre a kérdésre koncentrálna minden erejét és lelkesedését. De igen alapos kilátás van arra is, hogy a másik függetlenségi párt, amely Kossuth Ferenc után indul, okulva a választások eredményén, szintén csatlakozik ehhez a harchoz s remélhetőleg ez lesz az az alap, amelyen sikerülni fog az összes függetlenségeket egyesíteni.

A most meginduló nagy politikai kampányban igen nagy jelentőségű, hogy az összes függetlenségi harcosok egyetlen erős és egységes pártba tömörülve, vonuljanak föl az Ausztriát szolgáló kormány és pártja ellen. A száztíz főből álló egységes függetlenségi párt, amely mögött erkölcsi erejével ott áll az

egész nemzet követelve a népjogok kiterjesztését, egyenesen lehetlenné tud tenni minden az ország ellen készülő merényletet, amilyenekre bőven van kilátása annak a pártnak részéről, amely, miután a nemzetnek gyökere nincsen az udvar és a hatalom fegyvereivel dolgozik.

A petíciók határnapja lejárt. Tegnap járt le a múlt hónap harmadikán lezajlott választások ellen beadható petíciók határnapja.

Délelőtt tizenegy óráig a kir. Kuria iktatóhivatala összesen hatvankét petíciót tartott nyilván. Fél tizenkét órakor újabb két petíciót adtak be, de a Kuria titkára jegyzőkönyvben konstataálta, hogy ezek elkésztetn érkeztek be. A beadók hivatkoztak a Kuria elnökének egy régebbi rendeletére, amely tizenkét óráig megengedi a petíciók beadását. Ezt a rendeletet azonban, amelyet még akkor adtak ki, amikor vasárnap a Kuria iktatóhivatala zárva volt, egy későbbi miniszteri rendelet hatályon kívül helyezte s elrendelte, hogy a Kurian vasárnap tizenegy óráig történjék az iktatás.

A felirati vita. A függetlenségi és 48-as pár nagy felirati vitára készül, amelyen a pártnak összes tagjai részt vesznek.

Justh Gyula arra a kérdésre, hogy mi fog történni a házban, azt felelte:

— A legerősebb harc a kormány ellen!

— Már most vagy csak ősszel?

— Nem ősszel — folytatta Justh Gyula. — Vannak dolgok, amikkel nem lehet őszig várni. Ilyen a választási atrocitások kérdése, amelyeket a felirati vita során a legszélesebb méderben fogunk megtárgyalni. Különben is oly hűvös van a Házban, hogy egész nyáron kellemesen lehet eltölteni itt az időt.

A reform-naptár.

Érdekes ujtás híre röppent ki nem rég a Vatikánból. A szent atya megreformálni készül a kalendáriumot, még pedig gyökeresen és véglegesen. Amit Julius Caesar az ókorban megalapozott és XIII. Gergely az új kor elején fölépített, azt most X. Pius átalakítja és betetőzi.

X. Pius reformja ragaszkodik a régi naptár tudományos alapjaihoz s egyházi hagyományaihoz. Fentartja a 12 hónapot, négy kvartalisra beosztva s e nagy időegységeken

A budapesti gyakorló gyorsíró társaság hivatalos tanfolyamának II-ik kurzusa

német levelező- és vitatársban 1910. évi július hó 1-én „MERKUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalatnál

Debreczen, Arany-János-u. II-ik kapu.

kezdődik Gabelsberger—Markovits rendszerű magyar—Telefon 5—40. (Jelentkezések naponként)

Megnyilt Fehér J. Új butor nagy áruháza

DEBRECENBEN, Hunyadi-u. 17. sz. A nagyvasúti állomás közelében.

ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izé-ses kiállítású butorokat.

belül a hét nappól álló oktávák rendszerét. De oly tagozatokban állítja be mindezt, hogy az elrendezés nemcsak évnegyedenként fedi egymást, hanem esztendőnkint a legpontosabban megismétlődik.

Ez az új rend így alakulna ki egy éven át:

Január	30 nap	Julius	30 nap
Február	31 "	Augusztus	31 "
Március	30 "	Szeptember	30 "
Április	30 "	Október	30 "
Május	31 "	November	31 "
Junius	30 "	December	30 "

Minden évszak e szerint 3 hóból, 13 hétből és 91 nappól van összetéve. Az évszakok első két hónapja 30-30, az utolsó 31 napos. A rendszer így nemcsak a kvalitásokat teszi egybeváogókká, hanem a napok szimmetrikus heti dátumait is. Ha például vasárnap indul az egyik negyed, a másik is akkor kezdődik, mert a 91 napos kvartális utolsó napja a negyed 13-ik netének zárónapjával, a szombattal szükségképp összeér, s utána ismét csak vasárnap nyithatja meg az új negyedet. Ez persze megismétlődik az összes évnegyedeknél, nemcsak egy esztendő folyamán, hanem az összes évek valamennyi kvartálisában. Nyissa meg vasárnap a nyári évszakát június 1-én, akkor vasárnapon nyílnak meg a többi évszakok: e napra esik március 1., szeptember 1., december 1. is, ugy a folyó évben, mint időtlen időkéig.

Viszont, ha az évnitő nap, vagyis a téli évszak második havának első napja a január 1. eszik vasárnapra, akkor az új rendszer ezt rögzíti meg évnitő napnak az összes évekre, s ebből megtudjuk, hogy a többi évszakok második havának elején: április 1., június 1. és október 1. napján szintugy vasárnap volt minden esztendőben.

De e rendszer segítségével állandóan fikszirozva és dátumhoz kötvék a többi összes napok is. A január 1-hez rögződött vasárnapotól következik, hogy a március 15-ének mindenkor szerdára, az augusztus 15-nek keddre, az október 6-nak péntekre, s a december 25-nek hétfőre keil esnie. Egyetlen-egyszer szerkeztessék meg az évi kalendárium X. Pius rendszere szerint, s örök időkéig érvényes lehet.

Ilyen a normal-naptár, melyet most dolgoznak szaktudósok és szent kongregációk a papa udvarában. Van persze ennek is bibéje, ahogy volt a jakobinus-naptár dekád-rendszerének. A vatikáni reform két napba ütözik, melyek a 91 napos kvartális tagozaton kívül rekedtek. A 91 nap négy-szerese 364, holott az esztendő 365 nappól áll, egy nap tehát minden közönséges évben az új rendbe beletolendő, még pedig úgy, hogy a rendszer lényegét: a napi dátumok állandóságát érintetlenül hagyják.

E kényes feladatot a pápa tanácsadói rendkívül ügyesen oldották meg, de elég merész ujtással, melyet a Vatikán konzervatív természetétől, s a hagyományokhoz való ragaszkodásaitól bizony nem vártunk volna. A reform a közönséges év 365-ik napját az esztendő végére csapja, s a szökőév 366-ik napját az esztendő közepére, mindkettőt dátum nélkül, az 52 hét napjaitól teljesen elkülönítve. Amaz negyedévenként a június 15. és 16 közé ékeződik szökőnap gyanánt, az évszáró nap a decemberi ciklus utolsó helyére kerül esztendőnként, s a neve újév napja lesz.

A naptár képét e betoldások így módosítják:

Január	1-30 nap	Julius	1-30 nap
Február	1-31 "	Augusztus	1-31 "
Március	1-30 "	Szeptember	1-30 "
Április	1-30 "	Október	1-30 "
Május	1-31 "	November	1-31 "
Junius	1-15 "	December	1-30 "

() szökőnap () Újév napja
16-30 nap,

A kiegészítő napok dátumnélkülisége bizonyos merész ujtás. A júniusi szökőnap e hónap 15-ike után fog következni, de azért nem számít 16-ának, s ha például szerda előzte meg, neve még sem lesz csütörtök: egyszerűen a szökőév júniusára eső szökőnapnak fogják hívni. A többi napok számsora nem változik miatta, s a hét napjai a maguk sorrendjével érintetlenül átugranak

rajta. Így történik az évszáró nappal is: a 365-ik nap december 30-ika után átmeneti hid gyanánt szolgál majd az új esztendőhöz. Nem fogja viselhetni a hét napjainak nevét, nem számít december 31-ike gyanánt sem. Az új kalendárium norma-napot alkot belőle, s az évszárót újév kezdetével kapcsolta össze benne.

Az utolsó december 31-ike ama szombaton újévnek fog tekintetni, s másnap, vasárnap megindul az új rend, mely az évnegyed (harminc napos) első hónapját vasárnap, második hónapját (szintén 30 napos) keddel, harmadik hónapját csütörtökkel fogja kezdeni és szombattal végzi, mely sorrend minden negyedben ugyancsak így folytatódik és ez évről évre meg fog ismétlődni.

Még egy előnye van az új rendnek: kizárja az időkezedet minden kombinációjából a — pénteket. Valamennyi évnegyed első hava vasárnap, második hava kedden, harmadik hava csütörtökön indul. Babonás emberek, ne féljetez hát a babonás naptól, nem lesz ezentul péntekes hónap, sem péntekkel kezdődő esztendő — soha többé.

A király vakációja.

Intimitások az ischli nyaralóból.

Nyárról-nyárrá pontosan megjelenik a király Ischlen, de valahányszor befut a Kaiserzug lobogódiszben várakozó állomásra, mindig örömmel van ennek a császár kegyéből világfürdővé vedlett, salzkammerguti helységnek.

Attól a pillanattól kezdve, hogy a fogadás után a császári nyaraló kapuja bezárult, nem császár többé I. Ferencz József, csak egyszerű nyaralóvendég, aki pihenni jött ide a fenyvesek közé, az égig érő hegy-óriások lábához. Rendesen hajnali öt órakor kel, de igen gyakran megtörténik, hogy már négy órakor becsöngeti pizalmas komornyikját. Sétál a parkban, megnézegeti a virágtöveket, különösen a rózsák fejlődését kíséri nagy figyelemmel.

Félórai séta után visszamegy a kastélyba és rendesen a dolgozószobájának tart. Reggelijét, mely nem gazdagabb, mint bármelyik jobbmodu polgáremberé, itt szokta elkölteni.

Pontban hat órakor beállit az első kurir és hozza az osztrák, félórával később egy másik kurir a magyar postát. A postát fel-dolgozza, az aláírandókat aláírja, aztán ugy nyole óra felé átöltözik. Szürke lodenruhát ölt, szögestalpu cipőt, pörge, stájer kalapot tesz a fejére — a tán a parkon és a hátulsó kapun át sétára indul a hegyek közé. Egyedül jár, senki sem kíséri, csak sziklak mögött, bokroktól eltakarva, jó messze, hogy a király észre ne vegye, sompolyog utána két bécsi detektiv. Sokszor órák hosszat is elkalandozik Hallstätt felé, vagy Dachstein irányában s akárhányszor fényesen süt le a delelő nap az alt-aussei utra, mikor a király kifáradtan ballag visszafelé.

Az ebédek itt egyszerűbbek, mint a két fővárosban, kevesebbet ülnek az asztalnál.

Délután lepihen a király, majd újból sétát tesz a parkbn, aztán dolgozószobájában olvas, ír, államügyeket intéz el, este újból sétál, meghallgatja a Kurmusikot, de ilyenkor már kísérettel jár. A kakasok első kukorékolására már otthon van és hamarosan le is pihen a király.

Az egyház bérpalotája.

Új pályázatot irnak ki.

— július 4.

A református egyház presbiteriuma vasárnap délelőtt gyűlést tartott, amelyen tárgyalta a püspöki bérpalota ügyét is. Elhatározta a presbiterium, hogy új pályázatot ír ki. A gyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Fél tizenegy órakor nyitotta meg a gyűlést Kovács József főgondnok. A jegyzőkönyv hitelesítése és kisebb ügyek letárgyalása után tudomásul vették, hogy a Fröbel-gyermekkert kétezer koronás alapítványát az egyház saját kezelésébe vette.

Kovács János vallástanítót állásában megerősítették.

Következett az egyházkerületi döntés felolvasása a VI-ik ref. templom ügyében, melyet a kerület a homokkerti lakosok felebezése folytán hozott.

A presbiterium elhatározta, hogy a hováépítés elhatározása tárgyában egy szakbizottság véleményét hallgatja meg.

Tudomásul vették az esperes átiratát, mely szerint az összes tanítók megkapták féláru vasuti jegyeiket.

A bérpalota ügye került ezután sorra. Kisebb vita indult meg aziránt, hogy a régi tervek közül válasszanak-e vagy új pályázatot irjanak ki. Vita után szavazásra tette fel az elnök a kérdést, melynek során ki-mondta a presbiterium, hogy a bérház építése tárgyában új pályázatot ír ki.

Ezután kisebb, folyó ügyeket intéztek el, mely után a gyűlés véget ért.

IRODALOM.

A Nyugat július 1-én megjelent számának tartalma: Elek Arthur: Ilara (novella). Ambrus Zoltán: Ehrlich Pál. Szomori Dezső: Ünnepek a „Dühöngő“-n (novella). Lengyel Géza: Régi házak és új házak. Hatvani Lajos: A kis város. Ady Endre: Versek. Laczko Géza: William Blakelirth lelke (elbeszélés) I. Ignatus: Jegyzetek (A politika mögöl, Khuen gró). Hatvani Lajos: Nyílt levél Ignotushoz. Figyelő: Veigelberg Leó (Halász Imre). — Greco Velasquez ellen (Feleki Géza) — Apasági kereset (Szomory Dezső). — A vérbaj (Szomory Dezső). Gyököcsy Endre: Magyar muzsika (Karinthy Frigyes). — A Nyugat előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mérleg-utca 9. szám).

Szobrászművész-siketnémák.

A siketnéma iskola növendékei a napokban igen csinos, szépen kidolgozott gipsz levlélmintákat állítottak ki a városházán. Tegnap felbuzdulva a sikeren, kérvényt adott be az iskola igazgatósága a városi tanácshoz, melyben kéri, hogy a Somogyi Sándor szobrászművész által a régi gazdasági tanintézet épületében birt műtermét engedje át a város az iskola céljaira. A mai tanácsülésen ugy határozta, hogy a kérvényt véleményes jelentéstétel végett kiadják a mérnöki hivatalnak, hogy vagy a siketnéma iskolának, vagy Somogyi Sándornak jelöljön ki alkalmas helyiséget. A végleges határozatot a jelentés beterjesztése után hozza meg a városi tanács.

Somogyi Sándor sikerén mindenki örült. A város tanítottatta ezt a fiatal tehetséges művészt, aki becsületes, értékes munkásságával több pályadíjat nyert.

A város Somogyi szorgalmát ugy méltányolta, hogy a gazdasági tanintézet épületében műtermet rendezett be a művészeknek.

Most a siketnéma intézet azt kívánja a várostól, hogy a szobrász-műtermet engedje át a tanulóknak. Nem gondolja meg az igazgatóság, hogy szobrász-műteremnek magas, kellő világításu, tágas helyiség szükséges olyan, amilyen most a Somogyi műterme. A siketnéma intézet tanulóit pedig megelé-

gedhetnek iskolának alkalmas helyiséggel. Ilyen helyiség meg sok van a városi épületekben.

Somogyi költözése horribilis pénzáldozatba kerül, ettől pedig egy olyan művész, mint Somogyi, meg kell kimélni, annál inkább, mert a város támogatására rá van szorulva, de meg a támogatást ki is érdemelte.

A siketnéma intézet tanulóinak nincs szüksége műteremre. Az 6 céljaiknak megfelelő egy másik, esetleg nagyobb, iskolának alkalmas helyiség.

SZINHÁZ.

* **Gerő Ida Debrecenben marad** A napokban hírt adtunk, hogy Gerő Ida el-szerződött Zilahy társulatától Beöthy László magyarszínházához és hogy már szeptembertől megvált a társulattól. Mint az igazgatóság értesít bennünket, Gerő Ida respektálva Zilahyval kötött szerződését, a jövő színházi idényben még Debrecenben fog működni.

* **Színészeink Nyiregyházán.** A debreceni szintársulat vasárnap, a hó 3-án befejezte hét hetes szezonját Nyiregyházán. Az ottani közönség meg volt elégedve Zilahy Gyula gárdájával. A szezont K. Hegyesy Mari és Gál Gyula vendégszereplése fejezte be. A társulat 4-én pihenőre ment s ezután folyó hó 16-án kezdi meg két havi szezonját Máramarosszigeten a Luxemburg gróf operettel.

* **Tandijalapítványt a színésziskolának.** A debreceni színésziskola ujonnan kezdődő tanfolyamára máris igen sokan jelentkeznek. Feltűnő azonban, hogy a jelentkezők többnyire szegénysorsúak, olyanok, akik tandijmentesen szeretnének tanulni. Akadnak köztük olyan szinpadra termett és ugynevezett fényes tehetségek is, kiknek a szegénység címén való elutasítása igazán szivetrázó momentum. Az iskolaigazgatóság bizalommal fordul tehát a vagyonos osztályhoz: a bankokhoz, az egyesületekhez, az asztaltársaságokhoz, a nagybirtokosokhoz és mindamaz ismert műbarátokhoz, kik a magyar kultúra ügyét itt is szívéből viselik és mindnyájukat kéri az intézet, hogy segítsenek meggyökeresíteni és állandósítani a debreceni színésziskolát, oly módon, hogy tegyen a nagylelkű közönség egy néhány tandijalapítványt, még pedig nem nagy tőkét jelentő összegekben, hanem évről-évre felajánlva egy-egy növendék tandiját, azzal a kikötéssel, hogy ezért az adományozóknak jogukban lesz a jelentkező növendékeket elsősorban ajánlani. Egy énekes növendék tandija — mint tudva van évi 500 korona és egy drámai növendéké 240 korona. Mikor a tandijalapítványok összege eléri a kétezer koronát — figyelembe véve a város nagylelkű szubvencióját, s nemelve természetesen ez összeg megszavazását jövőre is, akkor már biztosítva lesz a színésziskola állandósága és tündökölési fog ama szoliditása által, amely nélkül semmiféle iskola fenn nem állhat. — Nagy tisztelettel: *Solymosi Elek.*

Kerületi bajnoki atletikai verseny

Felsőmagyarország bajnokságai.

Vasárnap délután folyt le a Debreceni Tornaegyesület által rendezett atletikai verseny. A versenyt előkelő, de sajnos kevés számú közönség tekintette meg. Sajnosan kell tapasztalunk, hogy Debrecen város közönsége még mindig kevésbé érdeklődik a magyar sport, a magyar atlétikáért. Pedig ezek a derék fiúk hazai és nemzetközi mérkőzéseken több dicsőséget szereztek a ma-

gyarságnak, mint politikusai. S ennek dacára a közönség érdeklődése lanya az ily alkalmak iránt, hol biztató reményt meríthetne a jövőre nemzedék erejéből, ügyességéből. — A jövő Magyarországot erőssé, egészségessé ez a nemzedék fogja tenni, mely nem a kávéházak idejét öli, tüdőt sorvasztó és testet-lelket senyvesztő légkörében keresi szórakozását, hanem szabad idejét, mulatságát az atletikai pályákon férfias testedzéssel tölti el.

A verseny számai mintaszerű rendezésben, gyorsan peregtek le. A Magyar Atletikai Szövetséget dr. *Szerlehmegyi* képviselte.

Az egyes számokban érdekesebbnél érdekesebb izgató küzdelmek egymást váltották.

A 100 yardos síkfutásban a kerület legjobb sprintere *Szobota* szépen védte meg bajnokságát. Ugyanő nyerte meg a 220 yardos bajnokságot is.

A rudmagasságban gyönyörű küzdelem folyt le *Horváth* (D. T. E.) és *Hoffmann* (D. T. E.) között. Az ország második és harmadik rudugrója hatalmasan küzdött a kerület bajnokságáért. Mindketten igen sokat fejlődtek tavaly óta. Egyiknek sem ért még el azonban képességének határához.

A magasugrásban *Gamauf* dr. (E. T. V. E.) győzött 172 cm-es szép ugrásával. Erős küzdelmet kellett vívnia Bornemisszával (D. Sp. K.) és Ferenczivel. (D. T. E.)

A súlydobás bajnoka *Csánki* (D. T. E.) lett. Fiatal, nagytehetségű súlyatléta, ki hamar a nagyok közé kerül.

Diszkoszvetésben *Grün* (E. T. V. E.) lett bajnok 38:78 méteres kitűnő eredményel. Stylusa a jövő egyik országos bajnokát sejteti.

A gerelyvetés bajnoka *Bornemissza* (D. Sp. K.) lett, vasárnap nem volt jó formában.

Távolugrásban *Kontra* (E. T. V. E.) ugyanő nyerte meg a gátfutás bajnokságát is. 1 angol mérföldes síkfutásban *Kriebel Aladár* az (E. T. V. E.) kitűnő futója győzött.

A fél angol mérföldes síkfutásban bajnok *Fülöp Miklós* (D. T. E.) lett, ki könnyen verte meg *Kriebelt*. *Fülöp* egyáltalán nem futotta ki magát. Ma a vidék kétségtelenül legjobb középtávúfutója.

A nap legszebb futását, az egynegyed angol mérföldes síkfutást is *Fülöp* nyerte meg a tavalyi bajnok, *Korány* ellen, 250 méterig *Korány* vezetett, a kanyarba *Fülöp* előre tört s kitűnő végspurt után nagy fölényel győzött.

A költői nyelv és Csokonai.

Maday Gyula tanulmánya Csokonairól.

Aki Debrecenben járta iskoláit és aki csak egy szikrányi költő lélekkel nyelte itt az ismereteket és a híres debreceni port, az nem kerülheti ki Csokonai hatását; azt megígézi Lilla dálnokának regényes élete, varázs egyénisége, gazdag költészetének egyik vagy másik sajátja. Ilyen ígézet alatt áll *Maday Gyula*, aki már 10 éve, hogy leszakadt a kollégium kebeléről, már rég fővárosi tanár, a költészet berkében a maga lábán is el-elsétálgat, de azért Csokonai most is olyan szerelmes, mint volt serdülő ifju korában. Ez a szerelem vitte rá Csokonainak mélyreható tanulmányára, ez iratta meg vele a fentjelzett, csak két ives, de igen tartalmas füzetet, amelyet Csokonainak és általában a költői előadásnak minden barátja olvasson el, mert csak nyer vele.

Régebben az volt a poétika tanítása, hogy a költőt a dikció teszi valóban költővé.

Hogy ebben a tanításban sok igazságnak kell lenni, amellet szél Madaynak ez a tanulmánya is, amelyben konkrétan Csokonain bizonyítja be, hogy az előadásban, a nyelvben megtalálható a költőnek minden sajátja. Sorra vizsgálja, hogy Csokonai költői előadásában hogyan nyilvánul képzelő tehetősége, mikép mutatkozik megfigyelő képessége, hogyan szólal meg zenei fogékonysága, miként tűnik fel színérzéke. Mindezzel szinte kézzelfoghatólag meggyőz bennünket arról, hogy Csokonai egy rendkívüli nyelvművész volt, aki ismerte a maga szerszámának, a nyelvnek minden csinját-binját, akitől még legnagyobbjaink, egy Arany, egy Petőfi is tanultak és akivel az ultramodernek *Ady Endre* és társai nem hiába éreznek együtt, mert Csokonainak halmozott jelzői, különös szóösszetételei mintha csak új életre keltek volna a magyar dekadens költők stílusában.

Maday tanulmánya értékes munka, nemcsak azért, mert olyan nézőpontokból mutatja be Csokonait, abonnan eddig csak kevesen és kevésbé látták, hanem mert Maday is igen jó stílusza, aki eredeti gondolatait, új megfigyeléseit meglepő világos, szép formába tudja önteni. A kis füzet nagy nyeresége a Csokonai-irodalomnak. *K. A.*

MULATSÁG.

A homokkerti ref. olvasó egyesület szombaton este saját könyvtára javára rendezett mulatságot. A mulatság erkölcsileg és anyagilag szépen sikerült és a résztvevők a jó bor és cigányzene mellett késő reggelig mulattak. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítani. *Asszonyok:* Koronyai Gyuláné, Benke Sándorné, Törös Pálné, özv. Szunyogh Sándorné, Kövér Gyuláné, Kiss Bálintné, Safrandé Vendelné, Molnár Sándorné, özv. Hisippi Gáborné, Tóth Antalné, Itoss Antalné, Marozsán Péterné, Páll Albertné, Hajdu Jánosné, id. Deák Ferencné, Kovács Gáborné, özv. Kovács Mihályné, Dérsi Jánosné, Péntes Sándorné, Szigeti Jánosné, Komádi Józsefné, Csónyi Ferencné, Marozsán Lászlóné stb. *Leányok:* Benke Mariska, Törös nővérek, Kiss nővérek, Pávai Eszti, Kiss Erzsike, Kiss nővérek, Sapranek nővérek, Molnár nővérek, Sárkány Juliska, Tóth Irénke, Ocsai Margitka, Páll Etelka, Komádi Miczike, Hajdu nővérek, Tóth Juliska, Csányi Mariska, Kovács Juliska, Dersi Eszti, Szunyogh Anuska stb. stb.

A lebergi diákzavargás.

A lebergi egyetemen lejátszódott véres, sőt halálos végű diákzavargás dolgában a rendőrség egész vasárnapon keresztül fáradságosan folytatta a kihallgatásokat, amelynek eredményeképpen a letartóztatott ruthén diákok közül még a tegnapi est során vagy harmincat szabadlábra helyeztek. Ezeknél ugyanis nem akadt se revolver, se más veszedelmes szerszám s különben is igazolni tudták, hogy nem volt részük a verekedésben.

Azt hiszik, hogy mintegy husz diák lesz, akit megbüntetnek, mint a verekedés szítót és vezetőit. A letartóztatott diákok egybehangzó vallomása szerint a minapi véres jelenetek nem voltak tervszerűen előkészítve; a ruthén diákok az indexüket aláíratni mentek az egyetemre s közben véletlenül vetődtek be a III. számú terembe, ahol a lengyel diákok éppen ülést tartottak.

A verekedés áldozatának, Koeko ruthén nemzetiségű orvostanhallgatónak ma lesz a temetése. A temetésre ez összes ruthén nemzeti propaganda-egyesületek delegátusokat küldenek és koszorút; a meggyilkolt diákok, mint nemzeti vértanút temetik el.

A lengyel diákok tegnap nagyobb küldöttséggel járultak az egyetem rektora, Glombinszky reichsbarthi képviselő elé, akit megkértek, hogy nyissa meg az egyetemet újra mielőbb és folytassák a félbenmaradt vizsgákat.

Zeljesen modern hat szobás

uri lakás

november hó elsejétől kiadó.
Értekezhetni Zörök Bálint-
utca 18. szám alatt

Halálos szerencsétlenség

egy zsoke
automobilján.

— Saját tudósítónktól. —

Az alagi tátrai miting utolsó napját végzetes automobil-szerencsétlenség teszi emlékezetessé. A Külső-Váci-úton, Újpest előtt Janek champion zsoke automobilját kilencven kilométeres sebességgel neki vezette egy paraszt szekérnek, mely rudjával kifelé állott az országúton. Az erős ütközés következtében a kocsirud átfuródott a gépkocsin ülő Hirsch Adolf mellkasán, Fröhlich János soffírt pedig lesodorta a kocsiról.

*
Utban a halálba.

Az alagi löversenyről automobilon jöttek Budapest felé Hirsch Adolf, a Magyar Automobil Garage társtulajdonosa, Janek Géza, Finau József zsokek és Fröhlich Ricárd soffír. Hirsch hosszas kapacitálás után beleegyezett abba, hogy a gépkocsit egy darabig Janek vezesse, de kikötötte, hogy csak igen mérsékelt sebességgel engedje azt futni az amúgy is nagyon forgalmas úton. Janek nem rég tanulja az automobilvezetést és nem is tudta kellően kormányozni a majdnem kilencven kilométer sebességgel száguldó gépkocsit.

Hirsch, akinek babonája volt az, hogy sohasem engedte meg akkor, amikor ő maga is az automobilon ült, hogy más vezesse a kocsit, többször figyelmeztette a zsokét, hogy a sebesség túl nagy és ismételtén kérte őt, hogy most már adja át neki a vezetést. — Janek azonban nem engedte át a helyet, hanem a gyors száguldás feletti izgalomban szinte öntudatlanul vezette tovább a gépet a meg nem engedett gyorsasággal.

A katasztrófa

Már közeledtek a fővároshoz, Újpest táján a kocsit, amelyen a 299 A. jelzés állott, még mindig igen nagy sebességgel száguldott. Előtte egy másik automobil ment, amely már sokkal előbb elindult Alagról s olyan nagy port vert fel, hogy mögötte alig lehetett valamit látni. Így Janek sem látta meg, hogy mikor a Váci-úton haladva az újpesti József-utcahoz értek, ott egy teher-

kocsi állott előttük, szalmával megrakva. Az automobil vezetője csak az utolsó pillanatban vette észre a veszélyt, fékezni már nem lehetett és nem is használt volna, így tehát az automobil teljes erővel beleruhant a teherkocsiba és azt jóformán kettészelte.

A szekér rudja belefuródott a Janek mellett ülő Hirsch Adolf mellkasába s a szerencsétlen ember vérző és összezuzódott testtel, röpült ki az országútra. A kocsirud Janek Gézát is oly erővel érte, hogy a zsoke karja teljesen szétrombolódott, sőt néhány bordacsontja is súlyosan megsérült. A többiek — Fröhlich, Finau és a budapesti ügyvéd — csak kisebb zuzódásokat szenvedtek.

A teherkocsi Braun Farkas tulajdonosa volt és azon Kasmir András volt a kocsis, aki az összeütközés pillanatában nem volt ugyan a kocsin, de az még sem állt felügyelet nélkül, mert két napszamos ült rajta, akinek menekülése olyan esodálatos.

Janeket kihallgatják.

Janeket ma kihallgatták a kórházban. Azt mondja, hogy az összeütközés oka kizárólag a nagy por volt, amelytől tíz méternyire sem láthatott, úgy, hogy mikor az előtte álló teherkocsit már észrevette, akkor hiába volt a fékezés, mert a következő pillanatban irtózatossustorgás és törésszaj közepette megtörtént az összeütközés. Recsegett, ropogott körülöttük minden s néhány kétségbeesett segélykiáltást hallott, majd elvesztette az eszméletét.

*
Egy később jött automobil szállította be őket a gróf Károlyi kórházba. Mikor a mentők kiérkeztek a szerencsétlenség helyére nem is találtak ott már mást, csak a haldokló Hirschet, aki a mentőkocsiban meg is halt. A szerencsétlenség híre igen gyorsan terjedt el a fővárosban s különösen Hirsch halála keltett igen nagy részvétet, mert a derék, fiatal gyarost, mint nagyjövőjű aviatikust is ismerték, akit a budapesti repülőversenyeken méltán megilletett a nemzeti díj, több kilométernyi repüléseért. Janek zsoke 3-4 hét alatt felépül. A többiek sérülése jelentéktelen.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyrabecsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

órás- és ékszer üzletemet

házbontás miatt május hó 1-én Piac-utca 85. szám alól Hunyadi-u. 12. sz. alá (Várud-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jóindulatukat mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Gasparik Adám,

órás és ékszerész.

Liabeuf kivégzéséhez.

Liabeuf kivégzésének izgalmai még mindig nem multak el Párisban. A nép izgatására dolgozó lapok az utolsó csöppig kifaesárják a mi szomorú szenzációja volt ennek a kivégzésnek és ha sokáig folytatják még, Liabeufot végül úgy állítják be, mint a ki mintaképe volt minden polgári erényeknek.

Viszont azonban a rendőrség se rest. És ha Liabeufnak azért kellett meghalnia, hogy a rendőrökre leselkedő, rendőrtgyilkoló apache-bandákat megijessék, ezt a munkát most folytatja a rendőrség és kiméltelen szigorúsággal bünteti Lépine préfet azokat, akik a kivégzés alkalmával a delikvens mellett tüntettek.

Az elfogott tüntetőket két héttől egy hónapig terjedő fogházbüntetéssel sújtották. Többek között három heti fogházra ítéltek egy apachot, aki a kivégzések orokaiáltott a rendőrök csoportjának:

— Várjatok csak, majd mi tudjuk a módját, hogy bosszút álljunk halhatatlan barátunkért.

És ezt a fenyegetést olyan mozdulattal kísérte, mintha revolverrel rálőnne a rendőrökre.

Hervének, az antimilitarista izgatónak lapja a „Guerre Sociale” az, amely a kivégzés körül a legnagyobb lármát üti. Az idézett újság szerkesztője tegnap testületileg vonult ki Liabeuf sirjához a st.-ivry-i temetőbe és megkoszoruzta a sirt. Hatalmas koszorút tettek le rá ezzel a felirással:

„Liabeufnek, az erkölcsapachok áldozatjának — A Guerre Sociale.”

A siron még egész sereg más koszoru ékeskedik. Egy másiknak ez a felirata:

„Liabeufnak, a borzalmasan meggyilkoltak, — a tettek emberei.”

Valósággal elhalmozták koszorúkkal a sirt és mindeniknek felirata csupa dicsőítés, felmagasztalás és lázítás. Annyira, hogy a temetőőrök kijelentették, hogy instrukciókat fognak beszerezni, szabad-e megtűrniök ezeket a koszorukat a kivégzett apache sirján.

UJDONSÁGOK.

— A Kossuth szobor pályadíjai. A városi tanács mai ülésén pályadíjat nyert művészeknek a pályadíjat, a játalmat nyert művészeknek pedig a jutalmat kiutalta. Így Istáknak 3000 koronát, Rónának 2000 koronát, Kallós Edének 1000 koronát. A jóváhagyott szerződés alapján a kivitellel megbízott Margó Endre és Pongrácz József szobrászművészeknek 15,000 korona előleget utalt ki a városi tanács.

— Szabadságon. Somogyi Pál egyházi főjegyző a függetlenségi és 48-as párt elnöke hat heti, Könyves Tóth Kálmán a ref. egyház lelkesze négy heti szabadságidejének kitöltését megkezdte.

— Halász Ferenc meghalt. Halász Ferenc miniszteri tanácsos, a kulturminisztérium népoktatási ügyosztályának főnöke vasárnap reggel 62 éves korában Budapesten meghalt. Köztudomásu dolog, hogy Debrecennek az ügyeit a minisztériumokban az utóbbi időkben bizonyos rozszakarattal kezelték és halasztgatták készakarva azok elintézését. Ezzel szemben feltűnő volt Halász Ferenc miniszteri tanácsosnak városunk iránt többször kifejtett szimpátiája és közügyei iránt minden alkalommal tanusított jóakaratu érdeklődése. A Debrecenre illető dolgokban legtöbbször személyesen tárgyalt a város vezető férfijaival. Az utóbbi években gyakran betegeskedett és bosszabb időn át nem láthatta el hivatalos teendőit sem. Halála bizonyára Debrecenben is élénk részvétét kelt.

— A központi választmány péntek délelőtt 10 órakor ülést a városházán. Az ülésen a képviselőválasztók névjegyzőke ellen beérkezett felszólamlásokat tárgyalják.

— Bereczki József a főiskola új szónora vasárnap tartotta a homokkerti imaházban a beköszöntőbeszédét. Magas szárnyalásu, tartalmas beszéd volt ez, kiváló szónoki lendülettel előadva. Az új szónorban a homokkerti gyülekezet kitűnő szónokot nyert. (K. Gy.)

— **Jegyzőkönyvhitelesítés.** A két napon át tartott városi közgyűlés jegyzőkönyvét ma délután hitelesítették. Az ülésen Kovács József polgármester elnökölt.

— **A Kossuth-szobor bizottság** kedden délelőtt fél 12 órakor ülést tart a város-házán. Az ülésen a Kossuth-szobor szerződését fogják tárgyalni.

— **A Debrecen-nánási vasut új vonala.** A Debrecen-hajdunánási vasutnak az igazgatósága Nánástól-Tiszapolgárig új vonal létesítését vette tervbe. Hajduböszörmény város közgyűlése erről értesülve, átiratot intézett a vonat vezetőségéhez, melyben kimerítően indokolja, hogy egy Hajduböszörmény-Tiszapolgárig terjedő vonal kiépítése, az előző tervvel szemben célszerűbb és jövedelmezőbb volna. Együttal kérte az igazgatóságot, hogy e vonal előmunkálati engedélyezése iránt is tegye meg a szükséges lépéseket. A kérelemre a vasutigazgatóság elhárította, hogy e vonal kiépítésének kérdését is tanulmány tárgyává teszi.

— **Az épülő Debrecen.** Házépítésre, telekfeldarabolásra, kuforásra engedélyt kért Piroška Gábor Csige-kert 40. sz. v. lakó. Alföldi Hordóhitelesítők Ispóty-lapos, Barkóczy István Hajó-utca 2. Ersenberg Jakab Burgundia-utca. Szűcs István. Bisutka Gáborné. Teleky György Egyháztér 2. Fazekas Istvánné. Horváth Józsefné. Kostya Jánosné. Szántó Sámuel Libakert. László Ferenc Szegfű-utca. Szeberényi Béla. Kapros József. Barna Jánosné.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára a nyári szünetet Tusnádfürdőn tölti, ez idő alatt a kör ügyeit Szávay Gyula főtákar intézi.

— **Női kereskedelmi tanfolyam.** A kereskedelmi tanintézettel kapcsolatos nyilvános női kereskedelmi szaktanfolyam 12-ik tanéve folyó év szeptember hó 1-én nyílik meg. Beiratások a tanintézet igazgatóságánál (Piac-utca 8. sz., kereskedelmi akadémia épület) naponként délelőtt 9-től 12 óráig eszközölhetők. Felvehetőek oly növendékek, akik a polgári vagy felsőbb leányiskola 4-ik osztályát sikerrel végezték, avagy ennek hiányában megfelelő előképzettségüket szabályszerű felvételi vizsgálattal igazolták. A tanfolyam egy éves azon végzett növendékek elhelyezéséről, akik alkalmazást nyerni óhajtanak, a tanintézet kebelében rendszeresített díjmentes állásközvetítő osztály gondoskodik.

— **A méhészeti kiállításhoz.** A Hajdumegyei méhészegylet a méhészeti kiállítás ügyében ma kedden este 8 órakor a Hungária kávéházban értekezletet tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Kóbl György debreceni lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel Kárpátira magyarosította.

— **Női felső kereskedelmi iskola.** A kereskedelmi tanintézettel kapcsolatos nyilvános női felső kereskedelmi iskola 2-ik évfolyam f. évi szeptember hó 1-én nyílik meg. Beiratások a tanintézet igazgatóságánál naponként délelőtt 9-től 12 óráig eszközölhetők. Az iskola három évfolyamu, s az alsó osztályba oly leány növendékek vehetők fel, akik a felsőbb leányiskola, gimnázium, reáiskola, vagy polgári leányiskola 4-ik osztályát sikerrel végezték, a középső osztályba pedig azok, akik a debreceni vagy pozsonyi női felső kereskedelmi iskola alsó osztályát sikerrel végezték, avagy ezen osztályból bármely hazai felső kereskedelmi iskolánál mint magántanulók sikerrel tettek vizsgálatot. A jövő tanévben megnyíló felső osztály elvégzésekor teendő érettségi vizsgálat ugyanolyan képesítést nyújt, mint a fiú növendékek felső kereskedelmi iskolája.

— **Új kereskedelmi vállalkozás Debrecenben.** A Gyáriparosok kerületi hiteleszövetkezete, Debrecenben folyó hó 3-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyben elhatározták, hogy a szövetkezet Debreceni Kereskedelmi Részvénytársaság céggel, és 150,000 korona alaptőkével részvénytársasággá alakul át. Az új részvénytársaság üzlet körébe mindennemű kereskedelmi tevékenység folytatása fog tartozni. A közgyűlés a részvénytársaság igazgatósági tagjaivá Sesztina Jenő, Fürst Ödön, Szántó Győző, dr. Löfkovits Mirton és Poroszlay László felügyelő bizottsági tagjaivá Nagy Andor, dr. Varga Elemér és Körner Béla, póttagul Szabó Kálmán urakat választotta meg. — A társaság ügyvezető igazgatója Biró Marcel. A szükséges szervezési teendők elvégzésével a társaság át alakított és fokozott működését már e napokban megkezdte és remélhetőleg városunk jelentékeny közgazdasági tényezőjévé fog kifejlődni.

— **A gondatlan anya.** Vasárnap délelőtt Hajdudorogon az anyai gondatlanságnak áldozata lett egy két éves kis gyermek. Gombos Teréz az édes anyja pár percre magára hagyta a konyhában. A kis gyermek kezébe gyufa került, amit sikerült meggyújtania. Az égő gyufától a kis leány tüzet fogott s mire anyja a konyhába visszatért, veszedelmes égési sebeket szenvedett. A gyermek egész vasárnap éjjel haldoklott s hétfőn reggel belehalt seibe. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta, az anya ellen gondatlanság címén megindította a vizsgálatot.

— **Csapókerti csendélet.** Vasárnap délután szokatlan dolog történt a Csapókerten. Megkéselte egymást egy pár legény, ami ritkán történik meg a csendes városrészben. Halmy József, Nagy József, Munkácsi István és hasonló nevű fia verekedtek össze az Oláh Károly-utcai Bagdacs-féle korezmában s egymáson könnyebb sérüléseket ejtettek. A mentők kivonultak, a sebesülteket bekötötték és lakásukon hagyták.

— **A kereskedő ifjak dalestélye.** A debreceni kereskedő ifjak vasárnap este sikerült estélyt rendeztek az „Angol királynő” udvartartójában. A műsort kabarészmok s a kereskedő-dalkör énekszámai töltötték be. A műsort tánc követte, amely a hajnali órákig tartott.

— **Hirtelen halál.** A sámsoni szőlőkben ma reggel halva találták meg Nagy Pál gazdaembert. A szorgalmas gazda vasárnap éjjel körüljárta szőlőjét s ott a sorok között összeesett. Az orvosi vélemény szerint szívszélhűdést kapott. Az ügyészség az eltemetésre az engedélyt megadta.

— **A minta oseléd.** Flóra Mária elhagyta a babája, aki az utóbbi napokban nehéz sorát egy kis itókával akarta elviselhetőbbé tenni. Ebbeli igyekezetében tegnap teljesen elázott s úgy kóválygott a sparherdt körül mint a pneumatikja vesztett bicikli. Asszonya Mandel Józsefné, egy derék szatócs felesége, rászólt:

— Ugyan Mari, hogy lehet így berogni. Nem resteli nő létére?

— Mi köze ahhoz a nacsaságának — fortyant fel a leány — a magam pénzét iszom. Engem ne maceráljon, hogy borítsa rá a jó Isten azt a halál üstököt!

A cifra káromkodás még tovább is tartott, de az asszony erőlyesen rákiáltott a bánatos Marira, aki erre dühös furiaként rohant asszonyára s verni kezdte. Mandel József a felesége segélyére sietett, azonban a harcias amazon nem hátrált meg, hanem a keze

ügyébe eső főzőkanalakkal hadonászott s ugyancsak szaporán osztogatta az ütleget, csak az utcáról hívott rendőr tudta megfékezni. A leikes hölgyet, akiben Forel mesternek aligha telne nagy öröme, a rendőrség lezárta s a priescsen aludta ki mámorát. Sulyos bánatát most még az ellene indított bünygyi eljárás kellemetlenségei fokozzák.

— **Tűz.** Tegnap éjjel a Csapó-utca 37. számú háznál tűz volt. A ház Kulcsár Gábor tulajdona s egy kéményben keletkezett a veszedelem. A tűzoltókat értesítették az esetről s kivonultak. Rövid idő múlva a tűz el volt fojtva.

— **A részeg ember szerencsétlensége.** Meglehetősen ittas állapotban ballagott haza tegnap éjjel Bucsi Péter munkás a Nyugoti-utcán keresztül. Itt a csatornaművek előkészületei folynak s meglehetősen mély árkokat ástak a csövek lefektetése végett. Bucsi a mély árokba oly szerencsétlenül bukott bele, hogy egyik lábát eltörte. A mentők szállították be a közkórházba.

— **Telekfeldarabolás.** Farkas Lehel a városi tanácshoz kérvényt adott be a tisztviselőtelepen fekvő telkének feldarabolása iránt. A tanács mai ülésén a kérelmet kiadta a jog- és püszügyi bizottságnak véleményes jelentéstétel végett.

— **Az Arany Bika Mulató előadásait** estéről-estére előkelő, családi közönség nézi végig. A „főnyes” jelzót méltán megérdemlő új műsornak hamar híre ment. Mindennél halljuk Gyárfás Dezső népszerű kupléit s a kitűnő attrakciókról, The Morisoff nyújtótornászokról, Bros, Cabanis excentrikusokról egé z Debrecen beszél. A rasetelbinder hatos női csoportnak, Szász Ilona, a Nagy Endre kabaret művésznője vendégtájkának, Poldi Lonznek s a többi elsőrangú variete számoknak olyan vonzerejük, hogy bizony szűknek bizonyult a kacagó, tapsoló közönségtől hangos Arany Bika Mulató helyisége.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálát mérsékelte, vételkedv csekély. Lanyha irányzat mellett 10,000 ezer méter mázsa került forgalomba 5—10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaművek nyugodok Idő: szeles. A gabonaárak következők: Buza októberre 9 32, áprilisra 0—. Rozs októberre 6 89, Zab októberre 7 22. Tengeri júliusra 6 40, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5 52. Repece augusztusra 12 10.

— **Rendőri hírek.** A rendőrségen tegnap két lopási esetről tettek jelentést. Az egyik károsult Móri. z István kőműves, akitől egy kü városi korezmában lopott el ismeretlen tettes 70 korona készpénzt. A másik károsult Szatmári Pál akinek Hatvan-utcai lakásáról loptak el egy 21 koronát tartalmazó pénztárcát. A rendőrség a tetteseket keresi.

— **Fürdő idényre! Remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszóruhák, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendők-ből, egyszerű és díszes batizt fehérnemű, jömosó zefirek, batizok és kartonokból.** Kardos László Debrecen, Kossuth-utca 9., vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletében.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyűnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízközpontokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Selye-Lipőci Salvator-forrás-állalat, Budapest, Rudófrakp. 8.

TÁVIRATOK.

A Justh-párt mozgalmá.

Budapest, július 4. A függetlenségi és 48-as párt mozgalmát indított egy országos reform klub szervezése dolgában. A klub élén báró Bánffy Dezső állana. Az egyenlő általános titkos választói jog megvalósítása és az ország demokratikus haladásának elősegítése lenne a klub célja.

József főherceg Kisjenőn.

Kisjenő, július 4. József főherceg az aratási munkálatok megtekintésére néhány napi tartózkodásra ide érkezett.

A vérhaj gyógyítása.

Budapest, július 4. Faragó Sándor budapesti törvényszéki orvos ma érdekes nyilatkozatot tett egy újságíró előtt Erlich szeréről. Elmondta, hogy egy két hetes csecsemőt huszonnégy óra alatt veleszületett vérhajából kigyógyított. A csecsemő ma teljesen egészséges s életképebb egészséges szülőktől származott csecsemőknél.

Fizetéseketelenség a tőzsdén.

Budapest, július 4. A Bach Rudolf és társa cég, pancsovai gőzmalomtulajdonos bejelentette fizetéseketelenségét a tőzsdén. Fedezetlen különbözetet mintegy 250,000 koronára rúgnak. Érdekelve van egy budapesti bank és több bizonyos cég.

Aratósztrájk.

Szarvas, július 4. A csabacsudi uradalomban 600 arató sztrájkba lépett.

Békés-Csabán Schwarcz József birtokán 600 arató munkás sztrájkba lépett. A sztrájkolók a szerződésben kikötött munkabér fölemelését követelték, azonban az uradalom nem teljesítette kérésüket. A szarvasi főszolgabíró esendőrökkel ment a helyszínre. A munkások ragaszkodnak követelésükhöz.

Szentotornyán Montag Sándor földbirtokosnál 50, Schweiger Miksánál 40 arató munkás lépett sztrájkba. A sztrájk oka ismeretlen.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, július 4. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen az indemnitást tárgyatták. Több felszólalás után az indemnitást elfogadták.

Egy 102 éves ember öngyilkossága.

Dobsina, július 4. Rosovszky József sztracconi gazda ma 102 éves korában felakasztotta magát. Tettének oka életuntagság.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2.sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jól állással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
oógnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sok-
szorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Majd bizony! Tán hogy a bojtár helyét pótoljam a marha körül, ugy-e? A leánynak anyja körül a helye édes apám!

— Hát megvettétek már azt a tölire valót portékát? — kérdé most Kupec, láthatólag megszelidülve leánya szavaira.

— Annak is kend az oka, hogy nem vettük. Nekem egy kis himes ködmön tetszett meg; de anyám asszony nem merte megvenni. Azt mondta, hogy keed sokallani fogja az árát, mert tizenöt forinton alul nem akarja adni.

— És aztán ill-nék reád az a ködmön? — kérdé Mihály, atyai örömmel nyugtatva szeméit a leányon.

— Meghiszem. Amint felpróbálta, mind a kettő ékebb lett tőle — viszonzá az anya mosolygó arccal.

— Eredj hát, vedd meg neki a ködmönt; de aztán tüstént vissza menjetek.

— De nincs ám annyi pénzünk! — mondá a leány, hamis szemhunyorítással anyjára.

— Alkudjatok meg velem; hátha enged az árából, jegyzé meg Kup-c, amint a bugyellárisából a tizenöt forintot felesége kezébe olvasta.

— Menjen keed csak előre édes atyám Mindjárt utána jövök — mondá Ius, midőn már annyira haladtak a vásár felé, hogy Kupecz Mihály szeméit utól nem érhették őket.

— Majd a szűcs sátrában megvárak. De aztán ne késsél sokáig gyermekem, mert idejében akarok hazaérni — viszonzá az anya és mintha csak vasvilla volna a hátába szurva, oly egyenesen ment, csak azért, hogy a leány ne gyanítsa, hogy az imént ő is észre vett valamit.

A leány pedig már régen, még mikor atyja mellett állt, oldalvást jartatta a tekintetét; mert ott legényt pillantott meg, aki hátát a leveles szin oldalához vetve, pillantásait merően ő rajta nyugasztá.

— Hát maga tán fabakternek szegődött ide, hogy ezt a szint támogatja? — kérdé nevetve, a legényhez fordulva.

— Nem biz én csak a szemem jártatom meg egy kicsit.

— Ugy? tán tolvajt keres?

— Azt biz én, még pedig a szívem tolvaját.

— Akkor hát pandurokat kell utána küldeni, hogy kézre kerítsék, évődék a leány.

— Csak tartsd meg magadnak, ha elrabolad.

(Folyt. köv.)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós győze háta a legmaradékosabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzített székrekedés, májbetegség, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint fájdalom-össillapító bedörzsölés-szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Erzsébet-Sósfürdő

BUDAPEST-KELENFÖLD.

Telefon 40-84.

Villamos közlekedés.

A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve: gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. — **Gyógyjavallatok:** Általános gyengeség, idegzsábadás, nyom- és izületi csúsz. köszvény, **székrekedés.** aranyér, alhasi vérbőség, máj- és epeutak megbetegedése, főleg **női bajoknál**, minők: tisztulási rendellenességek, művel- és méhhu ut. idült méhlob, hügyutak megbetegedéseinél, medencebeli lobok után visszamaradt izzadányok sterilításánál. Ivókúra és forró légfürdők, vibrációs massage, stb. T. e. vendégeiket kívánatra saját fogat ink várják a vonatnál. Allandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a **fürdőigazgatóság**, amely egyszersmind a **Budai Királyi Keszervíz** az elismert legjobb hashajtóvíz szállítását is eszközli.

Sensatiós találmány 1909

„Jupiter öngyújtó fémgyertya szirtalan petróleumtöltéssel Használatban 10-szer olcsóbb, mint az egész közönséges Milly-és Starius gyertya, mert az egyszerű töltés 5-6 fillérbe kerül és 18-20 órán át mesésen világít, a világításnál lehet hol nagyobb és kisebb fényre igazítani és ezért mint éjjeli lámpa igen célszerű. „Jupiter” meggyújtása nélkül csak egy nyomást kell a gyertyán levő gombon tenni és már is ég! Tíz évi jótállás minden lámpáért és igen ajánlatos minden családnál, szőlőknél, templomnál stb. Ára K 6.-, 3 drb. K 16.-, 6 drb. K 30.-, 12 drb. K 57.- éjjeli világító tömp-sítóval. Utánvétel 1 koronával több, ügynökök, viszont eladók kerestetnek.

Ost.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.

27 Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 10 4

Killer Ede

csi és kir. udvari szállító, butorgyáros
Debrecen, Piac-u. 68. sz. a.

Nagy butortelepén mindennemű
 :: modern ::

fa- és kárpitozott butorok

legnagyobb választékban jutá-
 :: nyos áron kaphatók ::

8 hold

ondódi föld

■ a varga-utcai düllőben ■

eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Tervey Tamás

ügyvéd, Piac-utca 73. sz.

HIRDETÉSEK

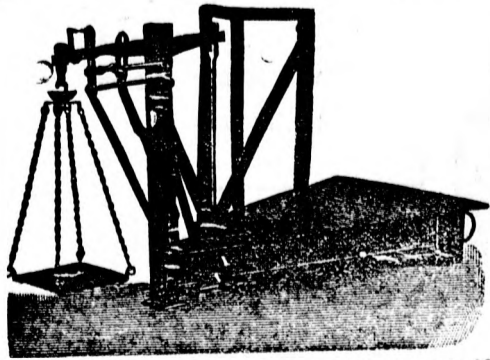
fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr.
 Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hídmérleg- és gépgyár
 Budapest, VI., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű
 egyensúly-, tizedes-, tolósúly stb.
 rendszerű és mindenféle

gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál

A „Gyöngyvirág Crème”

az arckrémek gyöngyvel
 Szeplő, májfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérré s üdévé teszi az
 arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
 nem tartalmaz. A nappalra
 való kréme nem zsiroz, míg az
 éjjelre való zsiroz. Egy tégly
 ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszeráránban.
 DEBRECEN.

Homoki fajborok!

Szent-Anna pusztai szőlőtelepünkön
 termelt, tisztán kezelt, üvegezett

asztali és pecsenyeborok
 kaphatók.

Szabó Lajos Fiai cég
 üzlethelyiségében, RÓZSA-UTCA.

1 liter Asztali vörös 60 fill.,
 1 liter Asztali fehér 70 fill.,
 1 liter Kövi Dinka 70 fill.,
 1 liter Ezerjő 80 fill.,
 1 liter Rísling 90 fill.

Minden literes palackért 16 fill. letét fizetendő.
 Megfelelő árengedmény 6-7 hektos hordó
 vételnél.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye,
 idegbaja van, annak szívesen adok
 ingyen felvilágosítást erről, hogy
 hogyan szabadultam meg ezen
 bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Ajánlom a legjobb kivitelben
 és legolcsóbb áron

Összes gal- vanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenfélé kapcsolásra
Villámhárító- anyag	Orvosi ké- szülékek, mérőszk.	Motorok, Dynamó gé- pek
Zseblámpák pillanatvilá- gításra		Mindenféle anyag, fel- szereleshez

Kerjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
 :: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)
 Telefon 168. Telefon 168.

799-1910. v. k. szám.

Arverési hirdetemény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 24/12.
 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik,
 miszerint Zakariás Zelma részére a végre-
 hajtatást szenvedő debreceni lakosoktól 294
 korona 12 fillér hátr. tőke, ennek 1910. évi
 február hó 21. napjától számítandó 5% kama-
 tai és az eddig összesen 17 korona 40 fillér
 perköltség erejéig, 1908. évi január hó 14-én
 bíróilag felülfoglalt és 1670 korona — fillérre
 becsült butorok és egyéb ingóságok **1910. évi
 július hó 5-én, délután 3 órakor** kezdetét ve-
 endő Debrecenben Rákóczi-u. 19. sz. a. meg-
 tartandó nyilvános bírói árverésen a legtöb-
 bet igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett,
 szükség esetén becsáron alul is el fognak
 adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind-
 azon foglaltatók részére, kik már jogerős
 végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
 Debrecen, 1910. évi június hó 2-án.

Bódogh Zsigmond,
 bírói kiküldött.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
 Budapest, VI., Teréz-körút 39. szám I. em.

16-ik iskolai év.

I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
 II. Felsőbb leányiskola és továbbképző tanfolyam.
 III. Internátus bennlakó és félig bennlakó leányok
 számára.
 Előjegyzések a jövő tanévre már most elfogadtnak.
 Bővebb felvilágosítást nyújt és kívánatra
 prospektust küld

az igazgatóság.

Vendéglő áthelyezés,

Tisztelettel értesitem vendégeimet, jó
 ismerősömet és a n. é. jó bort kedvelő
 közönséget, hogy vendéglőmet **Kéttalom-**
utca 16. szám alól

Honvéd- és Kertész-u.
sarok 38. szám alá

helyeztem át.

Ámidőn megköszönöm eddig szíves
 pártfogásukat. ígérem, hogy jövőben is az
 lesz főtörekvésem, hogy tisztán kezelt ita-
 lokkal, jó magyaros konyhával és figyel-
 mes kiszolgálással érdemes legyenek
 tisztelt vendégeim szíves pártolására.

Tisztelettel

Szabó Bálintné,

vendéglős a „Vig magyar”hoz.
Honvéd- és Kertész-utca sarok.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállítá-
 táson államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények
 lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
 erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
 Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszeráránban fél lit. ü.
 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>
 10 szócig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Ajánlat.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300--400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnevű órás és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Vakáció és fürdő idényre kézimunkák, hozzá anyagok legolcsóbban Krausz Gyulánál.

Kereslet.

Ügyes leány előnyömdához kerestetik Krausz Gyula kézimunka üzletében, Kossuth-utca.

Eladás.

Eladó ház. A Hunyadi-utca 14. szám alatti földszintes ház építési engedéllyel eladó. Értekezhetni úgy nőtt.

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
 Női- és férfi uszoruhák.
 Tricó és Pique paplanok.
 ~ Dörzs törülközők. ~

Oriási választék!!

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfi-ruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem-kamgarnt gyári áron küld a mindentt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

176

Napernyő ujdonságok

a szokott nagyválasztékban megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5

Csépléshez

ajánlok: gépolajozókat, tömítéseket

I-ső rendű gepszijat,
tizedes mérlegeket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

9221—9432—9974—1910.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, a régi téglavető melletti 52 és fél hold föld, az 1910. évi október hó 15-től az 1913. évi október 15-ig terjedő három évre a f. évi július hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár: 2495 korona.

Az árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverelő bizottságnak bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt 8-1 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1910. évi június hó 30.

A városi tanács.

Őszi trágyázás!

Valódi

Óvakodjunk a hamisításoktól

védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta:

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákban
van és eredeti ólom-
zár van rajta:

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken,
Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.